

Västmanlands länsbildningsförbund

– folkbildning i samverkan

Bildtext: Bild från film som tagits fram i samverkan med LBF Sörmland mfl.

Verksamhetsplan och budget 2026

Innehållsförteckning

Inledning	3
Vårt uppdrag	3
Stärka och utveckla demokratin	4
Fler ska kunna påverka sina liv och delta i samhällets utveckling	4
Utgjörna utbildningsklyftor och höja bildningsnivån	5
Breda intresset för och delaktigheten i kulturlivet	5
Andra uppdrag och organiserad samverkan	5
Organisation	6
Verksamhet 2026	7
Budgetförslag 2026	8
Övriga disponibla medel	8
Medlemsorganisationer	9

Inledning

Västmanlands länsbildningsförbund är en ideell intresseorganisation för den samlade folkbildningen i länet, som ska skapa tydlighet för folkbildningens nutida situation och framtida betydelse. Fokus ligger på att vara ett kitt mellan medlemmarna för att främja och stärka länets folkbildning i stort.

Västmanlands länsbildningsförbund är en stödjande mötesplats för medlemmarna, så att de kan uppfylla statens fyra syften, de regionala uppdrag och eventuella projekt som finns och drivs i samverkan med offentlig sektor i verksamheten.

Västmanlands länsbildningsförbund arbetar med opinionsbildning och omvärldsbevakning. Vi skapar mötesplatser mellan folkbildningens aktörer och omvärlden genom nätverkande och genom att stötta med kommunikationsinsatser. En viktig del av arbetet är att informera beslutsfattare om folkbildningens betydelse.

Styrelse, arbetsutskott, arbetsgrupper, medlemsorganisationer, länsbildningskonsulent och samordnare gör Västmanlands länsbildningsförbund starkare och blir en kraft att räkna med i länet.

Vårt uppdrag

Det huvudsakliga uppdraget för Västmanlands länsbildningsförbund kommer från medlemsorganisationerna och årsmötet. Uppdraget speglar medlemsorganisationernas behov av samordning och gemensamma insatser. Medlemsorganisationernas inriktning blir allt tydligare och viktigare när Region Västmanland tar tillbaka uppdraget att fördela stödet vidare till studieförbunden.

Utöver uppdragen från medlemmarna, lyfts ofta önskemål om olika typer av engagemang och samordnande insats hos VLBF från länsstyrelse, kommuner och andra myndigheter. Vissa av dessa önskemål är kopplade till samordningsansvaret inom LÖK:en men det stora flertalet är kopplat till folkbildningen och det länsövergripande uppdraget där t.ex. medlemsorganisationernas kontakter med övrigt civilsamhälle värdesätts.

Staten har fyra syften med stödet till folkbildningen:

Stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla **demokratin**.

Bidra till att göra det möjligt för en **ökad mångfald** människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen.

Bidra till att utjämna **utbildningsklyftor** och höja utbildnings- och bildningsnivån i samhället.

Bidra till att bredda intresset för och delaktigheten i **kulturlivet**.

Stärka och utveckla demokratin

På regional och lokal nivå utgår länsbildningsförbundet också från statens fyra syften. För att få ekonomiskt stöd måste folkbildningens verksamheter svara upp mot dem.

Demokrati är mer än att rösta vart fjärde år. Mellan valen utvecklas de demokratiska mötesplatserna och människor har möjlighet att träna de demokratiska spelreglerna.

I Västerås har vi en lokal överenskommelse mellan det offentliga och de idéburna organisationerna. Den regionala utvecklingsstrategin har visionen *Ett livskraftigt Västmanland genom hållbar utveckling*. Västmanlands länsbildningsförbund stöttar medlemsorganisationerna med att implementera de tre hållbarhetsperspektiven och de sjutton globala målen i sina verksamheter. Länsbildningsförbundet verkar för ett livslångt lärande och för att vårt samhälle ska kännetecknas av kunskap, demokratiska värderingar och likvärdighet.

Fler ska kunna påverka sina liv och delta i samhällsutvecklingen

Genom sin koppling till folkrörelser som nykterhetsrörelsen, arbetarrörelsen, kvinnorörelsen, bonderörelsen och väckelserörelsen har folkbildningen alltid uppstått utifrån människors behov av att lära sig mer, förbättra de egna förutsättningarna och försöka förändra samhället. Folkbildningen och dess medlems- och samverkans-organisationer skapar tillfällen för människor att träffas och utvecklas.

Under perioden kommer Västmanlands länsbildningsförbund att fortsatt lägga stor vikt vid att stötta äldres och andra utsatta gruppers digitala kunskapsutveckling.

Vi arbetar också med att bevaka och lyfta frågor angående bidragssystem och påvisa konsekvenser av politiskt fattade beslut kring riktlinjer för fördelning av medel.

Utgjämna utbildningsklyftor och höja bildningsnivån

Länsbildningsförbundet lyfter i olika sammanhang, folkhögskolornas och studieförbundens kompetens och pedagogik när det gäller bildningsinsatser. Folkbildningens aktörer har stora möjligheter att genom sina verksamheter hjälpa människor att komma närmare egen försörjning, t ex genom att läsa in gymnasiet och skapa motivation till vidare studier eller arbete. Staten har även särskilda riktade uppdrag kring arbetsmarknad.

För att säkerställa civilsamhällets och folkbildningens betydelse i det övergripande regionala arbetet, är länsbildningsförbundet och dess medlemmar delaktiga och bidragande till såväl den regionala utvecklingsstrategin som den regionala kulturplanen.

Breda intresset för och delaktigheten i kulturlivet

Västmanlands länsbildningsförbund ska verka för att utjämna skillnader mellan kommuner, stimulera till utövande både från åskådar- och deltagarperspektiv av det kulturutbud som regionen och andra aktörer erbjuder. Vi medverkar i framtagandet, genomförande samt utvecklingen av handlingsplaner och kulturplaner.

Genom att stödja kulturföreningar m fl och bjuda in dem till samverkan med folkbildningens aktörer, bidrar det fria kulturlivet både till ett breddat intresse och ökad delaktighet i kulturlivet. Folkbildningen och dess samverkansaktörer är den i särklass största enskilda kulturarrangören.

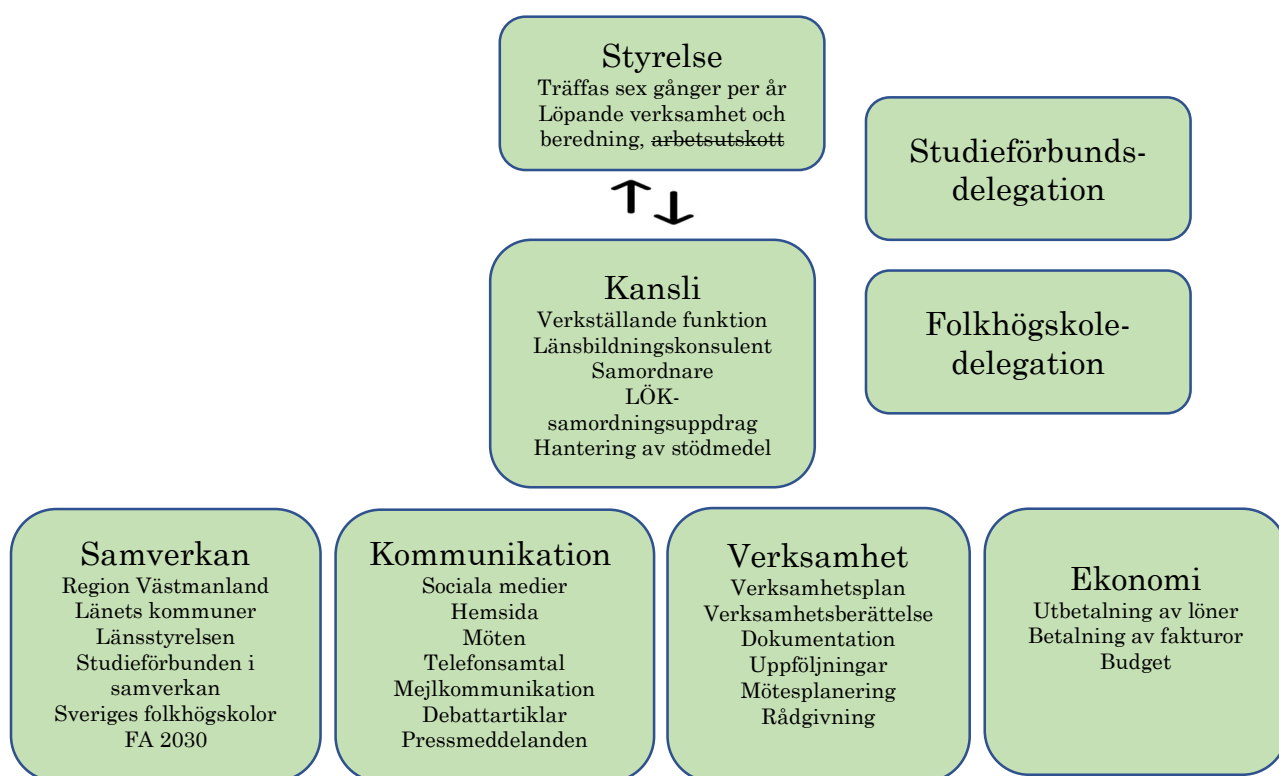
Andra uppdrag och organiserad samverkan

Enligt nationella undersökningar har 85% av civilsamhällets övriga organisationer samverkan med eller koppling till något av studieförbunden. Därför är det naturligt att länsbildningsförbundet också ansvarar för samordningen i den Lokala överenskommelse mellan civilsamhället och Västerås stad. Nästan alla medlemmar i VLBF har också skrivit under den lokala överenskommelsen. LÖK-samordnaren bjuder in till aktiviteter, förmedlar information och stöttar de drygt 100 organisationer som skrivit under för att utveckla dialogen och samverkan med Västerås stad. Insatserna konkretiserar och beskrivs i en Aktivitetsplan. Även under 2026 hanterar länsbildningsförbundet, inom ramen för LÖK:en, en trygghetspott om 500 000 kr för att stimulera verksamhet i Västerås fem prioriterade stadsdelar. Under 2026 finns bl.a. en ambition att förstärka kunskapen om *Reserverad upphandling* hos både civilsamhället och Västerås stad.

Västmanlands länsbildningsförbund ingår i länsstyrelsens råd för social hållbarhet. Vi ingår även i det regionala nätverket för kultur- och fritidschefer, och samarbetar med relevanta aktörer inom offentlig, privat och ideell sektor vid behov. Västmanlands länsbildningsförbund är medlem i Förbundet Agenda 2030. Genom att delta i olika nätverk och projekt påvisar vi folkbildningens och civilsamhällets möjligheter att bidra till bl.a. social hållbarhet och förbättrad folkhälsa för länets invånare.

Organisation

Styrelsen är det högsta beslutande organet mellan två årsmöten och ska leda länsbildningsförbundet i enlighet med de mål som årsmötet har beslutat om. Ledamöterna kommer från de tolv medlemsorganisationerna - tre folkhögskolor, åtta studieförbund och RF-SISU. Det löpande arbetet bedrivs av kansliets personal.

Verksamhet 2026

Organisation

- hålla styrelsemöten minst fyra till sex gånger per år, fysiskt alternativt digitalt
- kontinuerligt utvärdera och följa upp arbetet
- initiera samarbeten
- stötta varandra i arbetet med folkbildning
- följa våra gemensamma interna riktlinjer.
- delegationerna ska under året utveckla arbetsformer och strukturer för samverkan

Opinionsbildning

- genom utmärkelsen *Årets folkbildare* uppmärksamma folkbildningen
- hålla dialogmöten med politiker och andra nyckelpersoner i länet
- Ge ut gemensam folder om medlemmarnas verksamhet och betydelse
- hålla hemsidan www.vlbf.se aktuell

Samverkan

- samverka med MDU
- erbjuda lokala arenor för samverkan i t.ex. lokala samråd
- samverka med Studieförbunden i samverkan/#Vimåsteprata
- samverka med OFI och RIO
- delta i nätverket mellan länsbildningsförbunden i Sverige
- samverka med länsstyrelse, region, kommuner, Migrationsverket.

Kurser och konferenser

- sprida information om relevanta externa och interna sammankomster.
- delta i nationella samverkanskonferenser
- anordna utbildning om nya Demokrativillkor för folkbildningen

Budgetförslag 2026

Intäkter

Regionalt anslag till kansliets administration	200 000
Kommunalt anslag för lokal överenskommelse	525 000
Medlemsavgifter	60 000
Övriga intäkter val + digi + §37a	137 000
Summa intäkter	922 000

Kostnader

Personal	800 000
Lokaler, inkl parkering och förbrukningsvaror	140 000
Revision och köpta tjänster	107 000
Telefon, internet och porto	17 000
Bank-, arkiv- och medlemsavgifter	15 000
Konferenser och möten, externt	10 000
Resor, kollektivt	5 000
Styrelsearvoden (10.000 kr ingår i personalkostnader)	-
Konferenser och möten, internt	25 000
Opinion, media och trycksaker	25 000
Övriga kostnader (försäkring mm)	10 000
Summa kostnader	1 154 000

Överskott/underskott

Beräknat resultat	- 232 000
-------------------	------------------

Övriga disponibla medel

Utöver regionbidraget och det kommunala anslaget för den lokala överenskommelsen förfogar länsbildningsförbundet över följande sökbara medel:

Digi-medel från föregående år	156 941
Digi-medel från LST/Post- och telestyrelsen 2025	300 000
Lök-pott från föregående år	251 992
<u>LÖK-pott 2025</u>	<u>500 000</u>
Totalt	1 208 933

Foto: Fotograf Linda Eliasson

